

El procés lògic d'una associació. Del marc ideològic a l'execució del projecte

"Quan es constitueix una associació es crea un espai amb uns valors que transmetem a la societat que ens envolta."¹

Una associació juvenil es defineix com un conjunt de persones joves, amb edats compreses entre els 14 i els 30 anys, agrupades voluntàriament i de forma estable per realitzar un conjunt d'activitats col·lectives relacionades amb uns objectius determinats. Tot i així, també cal considerar com a associacions de caire juvenil totes aquelles que, malgrat no estar formades íntegrament per persones compreses en la franja esmentada, estan compostes majoritàriament -ja sigui en la seva base social i/o en els seus òrgans de govern- per persones d'entre aquestes edats. Així, també s'inclouria dins el grup d'associacions de l'àmbit juvenil totes aquelles que desenvolupen d'una manera clara i evident serveis a la joventut.

La tipologia d'accions d'aquestes associacions pot ser molt diversa: educatives, lúdiques, culturals, ecologistes, esportives, etc. Malgrat aquest fet diferenciador, tota associació haurà de tenir, com a bàsiques i fonamentals, les següents característiques:

- **DEMOCRÀTICA:** l'associació gaudeix d'una organització pròpia, autònoma i per tant, té capacitat de decisió. Tots els socis i les sòcies tenen veu i vot i han d'estar regulades les formes de prendre acords i de manifestar la voluntat col·lectiva. Davant la presa de decisions, en tant que entitat democràtica i tal i com recomana el *Codi Ètic de les Associacions de Barcelona*, l'associació es basarà en la igualtat de condicions de tots els socis i les sòcies, en la llibertat d'expressió i en la sobirania d'una decisió, respectant però el dret a manifestar-se de les minories.
- **PERSONALITAT JURÍDICA:** l'associació té personalitat real i independent de totes aquelles persones que, essent-ne associades, en formen part.
- **SENSE AFANY DE LUCRE:** una entitat sense ànim de lucre no pot obtenir beneficis econòmics. Malgrat tot, en el cas que s'obtinguin guanys en finalitzar l'any, aquests es reinvertiran en la pròpia associació i en les seves activitats derivades de les finalitats establertes en la seva constitució.
- **ACCIÓ VOLUNTÀRIA:** les persones que formen l'associació persegueixen conjuntament uns objectius, sense rebre remuneració a canvi i sense estar obligades a fer-ho. Això no vol dir que l'associació no pugui tenir persones contractades per al desenvolupament de les seves activitats o serveis i, per tant, funcionar a mode d'empresa que té professionals amb contractes laborals.

¹ *Preguntes i respostes. La creació d'entitats juvenils.* Oficina de Serveis a la Joventut del Consell Comarcal del Barcelonès. Pàg. 69

Totes aquestes qüestions hauran de quedar reflectides en els estatuts de l'associació. Els estatuts esdevindran doncs el document formal (i legal) on hi constaran els principis bàsics de l'associació, els drets i deures dels seus socis i sòcies, el funcionament de l'entitat en la presa de decisions, etc.

Un altre aspecte característic d'una associació és que les seves activitats estaran emmarcades en un conjunt de principis i valors que formaran el seu **marc ideològic**.

A diferència d'una empresa, que té com a objectiu principal l'obtenció de guanys econòmics i on els temes socials poden ser una qüestió del tot secundària, les entitats sense finalitat de lucre, com és el cas de les associacions, s'originen principalment per respondre a necessitats socials i/o per a la promoció de determinats valors. És per això que no es pot oblidar que una associació ha d'establir i mantenir, des de la seva fundació, uns principis que rauen en tota entitat i que li donen identitat i coherència. **Aquests principis emmarquen el conjunt de valors de l'associació, i els projectes i activitats que es desenvolupin aniran en consonància amb aquest marc ideològic.**

És important donar a conèixer aquest marc ideològic a les diferents persones que formen part de l'associació per tal que aquest es vegi plasmat clarament en les diferents activitats o accions de l'entitat. Sovint tot això es veurà reflectit en l'elaboració, per exemple, d'una declaració de principis.

Els principis i valors bàsics de l'associació són els que emmarcaran la definició de la missió de l'entitat. La missió té a veure amb el caràcter de la finalitat per la qual existeix l'associació i quin tipus d'orientació pren. Per tant, **tota entitat es basa en una missió** que, en definitiva, és la seva raó de ser i que respondria a la següent pregunta: **per què volem crear la nostra entitat?**

Cal dir que, a més dels principis relacionats amb la missió de l'associació, fóra importat que tota entitat tingués present uns principis generals:

- Gestionar adequadament els recursos econòmics, materials i humans.
- Promoure la participació dels socis i de les sòcies, així com dels col·laboradors i de les col·laboradores.
- Fomentar els processos democràtics.
- Transparència econòmica.
- Sostenibilitat en l'ús de materials.

Un cop definida acuradament la missió de l'entitat serà possible establir els seus **objectius**, que seran clau per determinar posteriorment els programes i projectes a desenvolupar per part de l'associació.

Els objectius són finalitats més concretes que permeten, en el seu conjunt, concretar i definir la missió de l'entitat. A l'hora d'establir els objectius, cal tenir present que han de ser concrets, operatius i avaluables. En la definició dels objectius també caldrà respondre a diverses qüestions bàsiques, com per exemple: **Què es realitzarà? Qui ho farà? A qui es dirigirà?**

Per a la concreció dels objectius de la nostra associació serà necessari l'anàlisi i diagnosi de la realitat en l'àmbit que ens ocupa, per detectar les necessitats existents, els recursos dels quals disposem i establir així les prioritats de l'associació.

En l'anàlisi de les necessitats, molt sovint es detecten més necessitats que estratègies per donar resposta a les mateixes o disminuir-les. L'associació no pot assumir el conjunt de dificultats detectades, essent molt important la planificació a curt i a llarg termini de les prioritats.

Un cop establerts els objectius de l'entitat caldrà determinar com arribarem al seu acompliment. És a dir, és el moment de plantejar-nos dues preguntes més: **Com? i Quan?** L'assoliment dels objectius marcats es produirà a través d'un conjunt d'accions (programes i projectes) que realitzarà l'associació.

